

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

PERIÒDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI.

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18.

BLAT DE MORO—CUYÁS.

No hi dongan voltas: es l' assumpto del dia. Calli la literatura; calli la ciencia; calli las arts: la qüestió del blat de moro avuy per avuy ompla 'ls àmbits de Barcelona y fins traspasa la cordillera del Tibi-Dabo.

Alguns periòdichs l' han calificada de famosa, altres de memorable, tots de importantíssima, y ha corregut tant la seva fama, que fins ha succehit lo següent cas que vaig a relatarlos, y adverteixin que no 's tracta de un qüento.

Un agricultor de la provincia de Lleyda, un d'aquells pagesos tant distints dels altres, que segueixen ab interès totas las innovacions y ensajan tots los adelantos, havia vist en los periòdichs que 's remanava molt l' assumpto «Matx-Cuyás».

Tot de un plegat fá un determini: agafá primer la diligencia y després lo carril y 's planta á Barcelona.

La primera visita—com que no 'l portava cap més objecte—vá ser per la redacció del periòdich.

—Dèu los guard!
—Que Dèu lo guard! Digui: ¿Qué se l' oferia?
—Venia porque fes lo favor d' enterarme d' aquest blat de moro, que veig que 's remena tant. Un servidor de vostè es pagés per servirlo.

—Gracias.

—Y com que crech que la sort de la nació depen de l' agricultura, y la sort de l' agricultura está en deixarse de rutinas y atendre tots los adelantos, voldria que 'm digués ahont viu lo Sr. Cuyás, per demanarli llavor d' aquest famós blat de moro qu' ell sembla que ha descubert, á veure quin resultat dona.

Una riallada general de tots los redactors vá demontar á aquell bon home. Ell de tant sorprés, vá quedar-se sense paraula.

—Si no ha vingut ab cap més objecte, tórni'se'n á casa seva, diguè 'l director: aquest blat de moro no t'è altra cosa de particular, sino que sembla qu' entrava sense dir bon dia á l' Ajuntament, y per mal educat l' han detingut.

L' home estava com si li diguessin Lleyda.

—Aixó vol dir, anyadí un redactor, que 'l blat de moro, quan se fica á Barcelona, avants t'è d' entrar á la casilla dels consums, y sembla que 'l blat de moro del Sr. Cuyás passava de llarch.

—Are ho entench, diguè 'l pagés. ¡Vatua 'l mon dolent! Are vejin vostés quin paper hauria fet si ab tota l' ignocencia 'm presento al Sr. Cuyás y l' hi demano llavor del seu blat de moro.... Cá, si ja 'u diuhen al poble: en aquest Barcelona passan unas cosas!...

Y tenia rahó 'l pagés de la provincia de Lleyda. «¡Passan unas cosas en aquest Barcelona!»

Ja no parlem del Sr. Cuyás que sent tant cristiá casi li está molt ben empleat lo que l' hi succeheix per haver-se ficat en blat de moro.

Parlem del Ajuntament, d' aquesta corporació que t'è més pit que un lleó del Atlas, y que acaba de demostrarlo fá molt pochos dias en aquesta qüestió famosa.

Un altre Ajuntament en un cas semblant, desde 'l primer moment hauria averiguat l' assumpto, y á la sessió més immediata l' hauria resolt de un modo ó altre. Los actuals regidors, al revés: van deixar de celebrar dugas sessions y la bola vá creixe, y quan vá venir la sessió bona, quan lo sald era plé de barcelonins que desitjavan enterarse d' un assumpto que tant d' aprop los toca, per compte de resoldre'l de plé y deixar explicar als uns y als altres, al que tractava de dir alguna cosa l' hi tocavan la campaneta, y per sortir del pas vá nomenarse una comissió investigadora.

¡Y quina comissió! Tots regidors de la majoria, amichs del Sr. Cuyás; ni un sol regidor de la minoria, ni un sol dels que van descubrir l' irregularitat; en cambi hi ha 'l voluminós Sr. Fontrodona, que ab la seva sombra es capás de cubrir no diré un carro, sino un barco de blat de moro.

En aixó 'l Sr. Cabot demana que la comissió al menos donga dictámen dintre de vuit dias, y l' Ajuntament aixis ho acorda. Aixó era 'l dimars de la senmana passada.

Donchs bè: arriba 'l dimars de la present y 'l dictá-

men no compareix. La comissió tréu comptes:—De dimars á dimars vá un senmana, la senmana t'è set dias: de set á vuit vá un. Donchs bè, «por un punto se perdíó la mula»: ho deixarem per la senmana entrant.

¡Pobre Sr. Cuyás! Creguí que 'ls seus companys, en mitj de tot, li prestan un flach servey. Qualsevol se figurará, encare que 'l fassan quedar bè, que 's tracta de un capdell molt embolicat, quan necessitan quinze dias per desenredarlo.

Si vostè es ignocent, com jo vull creure que 'n resultarà, ¿qué 'ls hi ha fet als de la comissió perque 'l deixin en berlina quinze dias.

En quinze dias hi ha prou temps per consumir-se un regidor per més que siga de la comissió de consums.

La comissió treballa, treballa molt; tals son al menos las nostras noticias. Al Sr. Fontrodona no se 'l véu en forat ni en finestra.

L' altre dia un senyor lo buscava de casa seva á ca'n Martin, de ca'n Martin á la tenencia d' Alcaldia, de la tenencia d' Alcaldia á ca la Ciutat.

—No 'l trobo en lloch, l' hi deya á un municipal: ¿no sabria dirme ahont menja?

—No lo sé, vá dir lo municipal; perque estos dias solo menxan blat de moro.

P. DEL O.

UNA POESÍA DE AULÉS.

Aulés ha cumplert la seva paraula, y en obsequi als lectors de l' *Esquella* 'ns envia la carta en vers que dirigi al Sr. Ayala, quan sent aquest Sr. ministre de Ultramar tractava de trasladar al nostre amich desde Cárdenas á Baracoa. Lo nombrament del seu substitut estava firmat y comunicat, y no sent possible deixarlo á Cárdenas, com Ayala hauria volgut, sobre tot després de rebre la carta, l' enviá d' arcalde major á San Juan de los Remedios.

Del mal lo menos.
Aqui vá la poesia:

EXCMO. SR.

A Eduardo Aulés y Garriga Juez, que ha sido trasladado, permítidle que agraviado, respetuosamente diga:

Que esta infausta traslacion me dejó burla, burlando sin plumas y cacareando como el gallo de Moron.

Y me acordé sin querer, cuando lo vi en la Gaceta, que estoy sin una peseta, con cinco hijos y mujer.

Lucido el cambio me deja, dije al verme trasladado. ¡Daniel Calleja, nombrado!

¡Sébase quien es Calleja!
 Conozca yo al que la proa
 me puso con tanta saña
 que me destierra de España
 mandándome a Baracoa.
 Cien leguas en los vapores
 se tarda en llegar, Señor,
 no hay sociedad, ni hay humor,
 ni siquiera hay malhechores.
 No produce ni tabacos,
 moradores tiene pocos;
 eso sí, abundante en cocos
 y el Juez necesita cacos.
 Por tales razones, pues,
 y otras que hallara Vucencia,
 queda implorando clemencia
 vuestro criado

EDUARDO AULES.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Los teatros d' hivern ab la calor s' asfixian. La *Bolva d' or* que s' anunciava al Romea sembla que l' vent d' aquests dias que ha sigut algun tant borrascós se l' ha emportada: veurém si l' any que vé compareixerá: lo Circo tancat com la caixa de un mort: lo Liceo fent las darrerías, y l' *Principal* obrintse no més que quan certas circunstancias ho reclaman.

Lo dilluns l' Amigó, l' inimitable professor d' armonium, vá honrarlo y l' públich apenas vá respondre. Escullit era l' programa del concert y molt apreciables los artistas que havian de desempenyarlo. Vidiella vá portarse bé com sempre; en una *Tarantela de Forgues*, vá demostrar que té uns dits ágils com cap més pianista: semblava una execució eléctrica, ab la circunstancia de que l' electricitat del artista electricista al públich. Rodoreda y l' orquesta de professors molt ajustats. Una nena que cantava en públich per primera vegada, la Sra. D.ª Maria Gutierrez Gabazzi vá demostrar que tenia una veu poderosa. Y finalment Amigó vá ser, com no podia menos, l' héroe de la festa. ¡Quin modo de tocar l' armonium! ¡Quina expressió! ¡Quina delicadesa! ¡Quina elegancia! ¡Quin sentiment artístich! Lo dia que s' planteji l' comunisme, l' farém ser organista si s' plau per forsa.

Amigó vá demostrar qu' era un artista á pesar seu: no hi ha res que desconsoli tant com un teatro poch concurrut. A mi las mans se m' enramarian. Al Amigó no: perdia diners y tocava bé.

Lo *Circo equestre* de la Plassa de Catalunya ha obert ja las sevas portas. Lo local está decorat ab bon gust; en cambi ls assientos son més estrets que l' any passat. Lo que pert lo cos ho guanya la vista.

Entre mitj de alguns artistas del any anterior n' hem vist de nous y notables. Lo mulato Williams fá assombrosos exercicis dalt de caball. L' home de goma; jo crech que 'u es. Una amazona monta també admirablement un caball, que se 'n vá á la quadra dret com una persona. Respecte als germans Rizzarelli, un d' ells la primera nit já caure!

Un concurrent deya:—Fan lo mateix que feyan al *Principal*: no han progressat.

Lo Circo no ha fet més que comensar: pel restant de l' istiu s' anuncian grans cosas. Será precís que las dongan, porque ls demés teatros s' espavilan.

Bon Retiro: comedia catalana per en Tutau, la Mena y una bona companyia: ademés una escelent companyia de ball.

A Novedats ópera francesa, també per una companyia escullida.

Al Tivoli, lo teatro reformat y engrandit, y zarzuela y obras d' espectacle.

Y al Espanyol l' Arderius.

En vista de aixó jo diré com aquell pare de familia que mirava un pis molt luxós, espayós y ben decorat.

—M' agrada molt, deya; té molt bonas salas, molt bonas pessas, bon menjador y tot lo que vulga; pero jo tinch molta familia, y trobo que hi faltan quartos.

Tal vegada succeheixi lo mateix per lo que respecte als teatros d' istiu: faltaran quartos.

UNA PURGA.

L' Albert es un bon xicot; pero té un defecte, 's jurgaria l' sol avants de sortir. Aixís es que molt sovint passa grans apuros.

Avuy es per ell un dia dolent. Anit vá fer malas y vá quedar-se sense un céntim. Toca la una, tocan las dugas, tocan las tres de la tarde y l' pobre Albert no ha dinat encare, n' sab de qué fer mánigas. Casi tots los amichs se l' hi han acabat, y aquella Providencia que manté als acells y als gossos sense amo, no sembla sino que l' hi ha girat l' espalla.

En lo més negre y trist de las sevas meditacions (perque l' ventrell quan está vuit, devora imaginació) troba al davant del Liceo á n' en Lluís, desgraciat com

ell, y atacat del mateix mal. En la cara porta escrita la tristesa y la miseria que sempre son molt bonas amigas y van plegadas.

—¡Lluís! crida l' Albert al veure'l, y esforsant la fesomia per fingir una rialla.

—¿D' hont surts? respon en Lluís.
 L' altre no pot contestarli, porque un badall l' hi impedeix.

Al últim fentne un altre, l' hi pregunta:—Tens...u... u...na pe...e...e...se...s...ta...a...

Los badalls se encomanan, y l' altre tot badallant l' hi respon:—Mi...i...i...a...a...a...

—No hi dinat, diu l' Albert.
 —Ni jo tampoch, respon en Lluís.

—¿Y no trobariam?... Home, exclama tot de un plegat. Hi llegit avuy al diari qu' en Rabassa ha obert una farmacia aqui á la Rambla. Ahir vá donar un dinar á la premsa. 'S véu que 'ls negocis l' hi van bé. Tú l' coneixes, es amich teu... No podrias anarlo á trobar?..

En Lluís estarrufa l' nas.
 —Sempre serás poruch. Home, aixó no costa res. L' hi demanas un duro: si te 'l dona 'l prens: si te 'l nega, tant amichs com ántes. ¿Qué hi perts?

En Lluís vá deixarse convence, y encare que ab certa repugnancia, vá entrar á la farmacia de n' Rabassa.

L' Albert se passejava per l' acera.
 —¿Qué tardat exclamava. Aixó indica que haurá trobat resistencia; pero l' cor me diu que sortirá ab la seva.

Al últim surt en Lluís de la farmacia.

—¿Com estém? l' hi pregunta.
 —Mal.

—¿No t' ha rebut bé?
 —Al contrari.

—Donchs, escolta. ¿Per ventura ha tingut lo valor de negarte 'l duro aquest miserable?

—No, noy: es que á mi m' ha faltat lo valor de demanarli.

—¿Y donchs que feyas á dintre tanta estona?
 —Vaig á explicarli. Hi entrat m' ha rebut, tal com reb un apotecari á un que vá á buscar una medicina.

Jo hi vist desseguida que l' amich Rabassa s' ha acabat; ja no hi ha més que l' apotecari Rabassa. «¿Qué se l' hi ofereix?» m' ha preguntat. Figurat, fins m' ha tractat de vosté. Llavors jo l' hi he tirat la mitja peseta que portava al taulell, y l' hi he dit: «Fassi 'l favor de donarme una purga. Y me l' ha donada, y se l' ha cobrada, y aquí la tens. Vés si t' convé per dinar.»

—¡Animall! ¿Qué no véus qu' estichs dejú?
 —No hi fá res: es lo millor estat porque una purga fassi efecte.

A. DEL F.

LA CIUTAT Y L' HEROE. (*)

Avuy que una ciutat exhalsa á un héroe, en estas festas que l' honor proclaman guanyat pel poble que adquirí coronas, degut al héroe que guanyá una palma; corrents secretas entre 'ls dos circulan, vinculs de gloria entre tots dos s' enllassan; y l' immortal ciutat y l' héroe mártir units se troban y ab amor se parlan.

Alvarez a Girona.

Vingut dels plans de Castilla á la terra catalana, portat pels vents tempestuosos de la guerra deslligada; mentres la patria moria sota 'ls péus de gent estranya, y ab veu de terrible angunia l' esfors de sos fills clamava; sabia ja que Girona, terra leal y ciutat santa, la mare d' héroes invictes y l' terror de gent forana, lo pit de sos fills tenia molt més fort que sas murallas per omplir l' mon ab sas glorias sent lo baluart de la patria.

La gloria de la defensa y l' honor de las jornadas toca de dret joh Girona! á qui 'ls perills afrontava.

Jo t' vaig veure sempre ferma, sempre al enemich fent cara, quan una pluja de bombas y un di'uvi de granadas queyan sobre teu espessas com cauben las gotas d' aygua; en las sortidas valenta sembrant la por y l' alarma pels enemichs que t' batian y en las ruinas s' estrellavan;

(*) Aquesta composició fou escrita per ser llegida en la veïllada que la Societat literaria de Girona dedicava á la memoria de Alvarez de Castro, al motiu de l' erecció de un monument per guardar las cenbras del héroe; veïllada que no pogué celebrarse per causas independents de la voluntat de l' indicada Associació.

al foch ardent de la lluyta y del incendi á las flamas entre 'ls horrors de la peste y entre la fam despiadada, ni may ton pit defallia ni may ton bras descansava, y sempre érats més que un poble, érats la patria indignida.

Y si un jorn, al últim queyas desfeta y esmicolada, mentre 'ls vencedors ab pressa tós brassos agarrotavan, temerosos que refente de nou empunyessis l' arma, no fou un jorn de vergonya lo jorn en que vares caure, que may pot rebre l' oprobri ciutat que mor desangrada.

Com los justos que al cel volan tú aquell dia, ciutat santa, mentres vensuda morias, immortal ressucitavas!

Girona á Alvarez.

¡Dorm en pau, mártir y héroe, orgull de la nostra patria, honra de la nostra historia y ánima de la nostra ánima..

Girona ets tú: tú vas ferme lo que só y tots me proclaman: á tú la déch, si tinch gloria, á tú no més si tinch fama.

Aixís com lo pl que 'ls segles han vist creixe plé d' ufana, dessobre 'ls arbres que 'l voltan gegant de la selva s' aisa, aixís s' alsá ta figura en mitj de la lluyta brava y aixís sobressurt la gloria damunt de la que m' alcanza.

Tú fores espill claríssim en que jo m' enmirallava: si hassanyas vaig acometre fou imitant tas hassanyas; si l' dur assot de la peste y de la fam que 'm delmavan resistí sempre serena fins á caure esmicolada, es que veyá ton exemple; es que valent, m' admiravas; sufert, valor m' infundias; constant, me davas constancia; patriota fins al martiri, lo sant amor de la patria bullir sentia en tas venas y cremar en mas entranyas..

No valen tant tots los héroes qu' en la defensa lluytavan lo que un sol llamp de ta testa, lo que 'l foch de tas miradas, de ton cor ferm la dretura, de ton esperit la calma.

Lo cap que pensava fores y jo 'l brás qu' executava; y quan aquest cap tant noble malalt caygué: quan la cambra fou lo refugi del héroe;

quan per sobre las mura'las no s' veyá ta sombra ardida dant vida fins als cadávres, llavors, perduda, rendida, sens alé, sens esperansas, vá faltarme ja la forsa tant sols porque tú m faltavas, que tú érats la mèva vida la mèva sanch... la mèva ánima!...

J. ROCA Y ROCA.

LA MONEDA DE L' HISTORIA.

ANÉCDOTAS DE HOMES CÉLEBRES.

Lo gran poeta y filósop Lammenais estava en una tertulia exposant los diversos sistemas filosófichs que s' disputan lo predomini de la ciencia.

L' exposició era llarga; pero no s' feya gens pesada, porque Lammenais parlava sempre ab gran brillantés. Tot d' un plegat vá acabarse l' oli y vá apagarse l' quinqué.

—No s' hi véu, digué un dels tertulians.
 Y Lammenais sense abandonar l' entonació exclamá:

—Aixís acaban tots los cursos de filosofia, deixant á tothom á las foscas.

Lord Byron es un dels homes més escéptichs que han cultivat las lletas. Per probar fins ahont duya l' escépticisme, bastará una anécdota.

Nombrat membre de la cámara dels lords, vá discutirse un dia acaloradament un assumpto y vingué l' moment de votarlo.

Hi havia llavors en lo parlament inglés la costum de votar de una manera molt especial: s' alsavan tós los lords y 'ls que deyan si sortian per la dreta y 'ls que deyan no per la esquerra.

Las tribunas estaban plenas de curiositat per veure en quin sentit votaria l' gran poeta.

Lord Byron s' aixeca y s' en vá cap á la porta de la dreta; pero s' troba que hi ha moltas empenyas, y no volent mortificarse, tot d' un plegat deixa la porta de la

dreta y se 'n vá cap á la de l' esquerra, exclamant:
—D' aquí en avant votaré sempre ab la minoria: es més cómodo.

A Bias filosof grech, l' hi preguntaren un dia:
—Quina es la bestia més dolenta?
Bias vá respondre:
—Com á bestia salvatje 'l tirá; com á bestia domesticada l' adulador.

Un recort de la vida de Carlos Altadill.
Havia entrat en una casa de comers y tenia que treballar enfilat dalt de un tamboret y en un escriptori molt alt.

Demana al principal que l' enviés al fuster dihent que estava molt incómodo: y 'l principal hi accedí.

Altadill demaná que l' hi serressin los peus del tamboret primer un través de dit, després un' altre y després un altre.

—Miri que si vá fentlo serrar de aquest modo, diguè 'l principal, no arribará al escriptori.

En Carlos respongué:
—Precisament per aixó ho faig; per no arribarhi.

ESQUELLOTS.

Continuan las pelegrinacions á Montserrat.

Los de la Juventut católica, los de la Reparadora, los católics de Berga, y 'ls d' Artés y 'ls d' Igualada, etc., etc. Cada dia una pelegrinació distinta.

Tots per regla general se 'n duhen lo menjar, y se 'n ván sense pagar un quarto.

—Son una colla d' embruta llansols, deya tot cremat un hermano.

Y no hi ha remey: no hi ha més que fer bugada, y sacrificar uns quants diners dels que ván arregar-se llavors del milenari.

Lo camp de la devoció es com los altres: hi ha bonas cullitas; pero d' en tant en tant se presenta la llagosta.

En la Juventut católica predominavan las faldillas. Una quarentena de capellans, una xexantena de xitxarel-los y tot lo demés ovellas.

—No es estrany que hi vajan més donas que homes, deya un de Monistrol: las donas tenen la llana més llarga: la proba es que fins s' hi fan monyos.

Lo mateix fenómeno vá observarse ab los de la Reparadora.

Moltas donas y pochos homes; y 's comprén; las donas son curiosas y tot ho reparan.

Alguna d' ellas vá anarhi sense consentiment del marit, y al tornar aquest ja l' esperava prop de l' estació.

—Escolta, tú, vá dirli, ¿qui t' ha donat permís per anarte 'n á Monserrat?

—Lo Pare Pau.

—Donchs t'è: al Pare Pau regalali aquestas castanyas de part méva.

Y l' hi vá arrimar una tunda. Are no més faltan que 'ls de la Reparadora l' hi fassan algunas reparacions á las costellas.

Quan tornavan, lo carril semblava un' olla de grills: los uns ab véu d' ayguardent cantavan lo *Ruja el inferno-brame Satan*. Altres passavan lo rosari, cridant com uns energúmenos.

Alguns passatjers que res tenian que veure ab aquellas expansions ultramontanas ván posarse á cantar la *Marsellesa*. Y un' orga que anava en lo tren vá contribuir á que fós complerta la armonia.

—Aquest es lo camí del cel. Aixís ho pensan alguns.

No conech á Sant Pere; pero 'm sembla qu' es capás de treurese 'ls del davant á cops de clau: per escandalosos.

La pelegrinació de Berga ja vá ser més tranquila, porque eran ménos: uns 15 capellans y unas 25 majordonas, porque n' hi havia que 'n portavan dos: molt pochos moltons y algunas més ovellas.

Molta funció d' iglesia: confessió, comunió, missa d' aquí, missa d' allá, ofici, rosari, triduo, etc. etc. etc.

Ni en Piquet dona més actes al Odeon un dia de benefici del públich.

Al anunciarse 'l programa desde la trona un capellá vá dir: «A las quatre de matinata comensará la confessió: en los confesionaris tancats hi confessarán los monjos del monastir, y en los oberts los capellans de la pelegrinació.»

—¿Qué t'è més los uns que 'ls altres? preguntava un devot de bona fé.

—Jo l' hi diré, responia una beata: aixó ho fan per-

que estiguém previnguts. Are vegi vosté si certas cosas las anariam á contar als monjos de Montserrat.

Lo Cel ha continuat imperturbable. Fins are no hi ha hagut una sola pelegrinació que no haja arplegat dut un xáfch ó altre.

De modo que la devoció dels nostres neos, es una devoció molt aygalida.

Ja s' ha publicat la *Granizada* del Apeles Mestres corresponent al més de Abril. Si eran interessants las anteriors, la present es notabilíssima: bèn dibuixada y plena de xispa.

A n' en Lopez, lo públich l' hi pren de las mans.

A Barcelona s' havia establert una llibreria católica diocessana baix la protecció del bisbe y del clero més encopetat.

Segons diu un periódich, aquesta llibreria ha quebrat per 20 mil duros, y apesar de las reuniones que s' han celebrat á ca 'l bisbe, sembla que no 's troba medi per arreglar aquest assumpto.

Pobre llibreria diocessana. ¿Que l' hi posin un braguer!

L' altre dia várem veure exposats á ca 'n Parés sis preciosos quadros, deguts al pinzell del jove y aventatjat artista Sr. Carbonell, dos dels quals, *Primavera é Hivern*, ostentavan ja lo satisfactori rétol de *vendido*. Lo delicat de alguns pensaments, la correcció del dibuix y altres circumstancias molt recomanables que campejan en aquestos treballs, fan endevinar en lo señor Carbonell un pintor de porvenir, que ab constancia y fé recullirá profit y honra.

Recullit davant de una botiga d' imatjes. Una senyora ab lo seu nen de uns sis ó set anys están contemplant un *Ninyo*, que com de costum t'è la bola del mon á una mà y ab l' altre alsada, mostra l' indice dret.

—Mira, noy, mira qu' es mono, diu la mare.

Lo noy respon:

—Mamá: ¿Y hont es lo mestre?

—Perqué.

—Perque l' hi demana per aná al comun.

QUENTOS.

A un tribunal extranger hi compareixia una dona acusada de bigamia.

—Sembla impossible, l' hi deya 'l president; apenas havian passat dos mesos que havian concedit la vostra má al primer marit, que l' endemá marxava á América, que ja la concedisseu aixís mateix al segon.

—Sr. President, diu la dona: adverti que tinch dugas mans: al primer marit vaig concedirli la dreta, y á l' altre l' esquerra.

Parlava un de las donas y deya que las que son francas eran las que l' hi agradavan més.

—Pues, miri, l' hi replicava una senyora: la francesa será molt bona pels homes; pero á las donas los es molt fatal. Una dona es com un exércit, está perduda si no t'è reserva.

En la taula de un rich hi menjavan alguns convidats.

—Ahir, deya un, vaig dinar á casa del poeta tal y per postres vá regalarnos un magnífich epigrama.

Lo ricatxo, sense saber lo que 's un epigrama, 's dirigi al cuyner y l' hi digué:

—Y tú que pensas? A veure quin dia 'ns servirás un plat de epigramas. Ja sabs lo que 't tinch dit: la méva taula no vull que siga menos que la de un altre.

Una senyoreta que seguia la carrera dramática assistia al teatro ab molta constancia, á sentir á una actris més que dolenta, detestable.

—¿Perqué hi vás á sentir á una dama tant dolenta? l' hi preguntava un' amiga. ¿Qué hi aprendrás?

Resposta:

—¿Qué hi aprendré? diu. Hi aprendré á coneixe 'ls defectes que haig d' evitar.

Histórich:

A Roma anava á verificarse un d' aquests dias una ascenció aereostática. Lo viatjer ja tenia un burro amarrat á la barqueta disponentse á pujar montat en lo burro. Lo globo 's gronxava en l' ayre, estava apunt d' anarse 'n fins als núvols, y 's presenta un senyor acompanyat de un agent de l' autoritat oposantse á la ascenció.

—Per quin motiu? pregunta l' aereonauta.

—Soch membre de la societat protectora dels ani-

mals, diu lo senyor: vosté pot pujar; pero 'l burro 's queda en terra.

Entre bastidors:
Un bolero á una bailarina:.. Tota la nit has tingut á aquell senyor al costat. ¡Jame la pagarás!

La bailarina:—Noy, mira qu' es un comerciant molt rich.

Lo bolero:—¡Ah, buenol! Llavors pagaré ell.

—Jo conech á un senyor molt amable, deya un amich, qu' es capás de venirte á veure y omplirte la cara de rebessos.

—¿Y d' aixó 'n dius un senyor amable?

—Esperat: t' omplirà la cara de rebessos no més que ab una idea; la de poderte donar tot desseguida un gran número de satisfaccions.

TRENCA-CAPS. XARADAS.

I.
Festejo una noya tot
que de nom se diu *dos-quarta*,
es *quart-quatre* com la Marta
y *pública* d' un gran dot.
Com que no t'è *dos-primer*
y *prima-dos tres* soch jo,
y ella 'm t'è per bon minyó
m' hi casaré per Sant Pere.

J. REGASENS.

II.
Es ma *primera* molt gran
ma *segona* nom histórich,
y ab lo *tot* veurás que sempre
se sol armar gran desori.

E. FUSTÉ.

ANAGRAMA.

Tot á la vora de tot
quant la *tot* me vá trobar
ab en Pau, qu' es lo qui sempre
tot quan aném á la mar.

TITELLA Y C.^a

MUDANSA.

Un dia s' escapá un *tot*
y á un pobre *tot* va fer mal
y la gent á *tot* cridaba
que la habian de curar.

MORATILLA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6 7—Una eyna de fusté.
4 2 6 5 1 7—Una planta.
1 2 3 6 7—Una cosa que crema.
6 7 1 2—Lo que t'è tothom.
1 2 3—Una planta.

MISERIA Y C.^a

TRENCA-CLOSCAS.

Valls, Laussana, Calaf, Oviedo, Escocia, Russia, Austria.

Posar aquestos noms en columna de modo que las primeras lletres donguin lo nom d' un poble de Catalunya.

T. PLANS.

COMBINACIÓ NUMÉRICA.

Sustituir los pichs ab números que sumats vertical, horizontal y diagonalment donguin un total de 15.
CEBEDEO.

GEROGLIFICH.

Gogo
f pintura
N.º Perdiu

PELEGRI.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª—*Paco*.
2. IDEM 2.ª—*Mussols*.
3. SINONIMIA.—*Cap*.
4. MUDANSA.—*Maig, raig, vaig*.
5. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Roseta*.
6. TRENCA-CLOSCAS.—*Brigida*.
7. COMBINACIÓ NUMÉRICA.—

7	5	3	6	2
3	2	5	7	6
6	7	2	5	3
5	3	6	2	7
2	6	7	3	5
8. GEROGLIFICH.—*Com més petita es la nou més remó mou.*

LO BLAT DE MORO.

Ja 's pot dir blat, porque es al sach y bèn lligat y portat à casa.